

The background image shows two men in a workshop. The man in the foreground is wearing a blue and white plaid shirt and blue overalls, looking down at a control panel with various buttons and a small screen. The man in the background is wearing a grey long-sleeved shirt and blue overalls, looking towards the machine. The workshop has shelves with materials in the background.

SPREEK
TAAL 3

Werk

van Dale

VOOR HALFGEVORDERDE SPREKERS
VAN HET NEDERLANDS (NIVEAU A2-B1)

MODULE 8: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Werk

1. Hoe was je weekend? p. 1
2. Nou, ik ben het er niet mee eens p. 13
3. Misschien heb je wel gelijk p. 23
4. Overzicht woorden en zinnen p. 34
5. Handleiding voor de begeleider p. 36
6. Suggesties voor extra materiaal p. 46

Scan de QR-code voor
een directe link naar
de audiobestanden

kijk naar de foto

praat samen

wijs aan

luister

luister naar audio op
www.spreektaal.com

tik op de tafel

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Hoe was je weekend?

In de pauze een gesprek voeren

1.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

- Waar zijn deze mensen op de foto?
- Wat doen ze?
- Waar praten ze over?
- Wat doe jij als je pauze hebt op je werk?

1.2 Luister naar het gesprek *Hoe was je weekend?* Je hoort Natsnet en Max. Ze zijn collega's.

1.3 Luister nog een keer naar het gesprek en kijk daarna naar de foto's.

Welke foto's horen bij het gesprek? Wijs ze aan.
De vrouw Natsnet:

De man Max:

1.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Waarover praten Natsnet en Max?
2. Wat heeft Natsnet in het weekend gedaan? En Max?
3. Was het mooi weer in het weekend? Hoe weet je dat?
4. Hebben Max en Natsnet allebei kinderen? Wat weet je over hen?

1.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Wat voor werk doe je? Of wat voor opleiding volg je?
2. Waarover praat jij met collega's op je werk of met andere studenten op school?
3. Heb jij een favoriete collega? Vertel daarover.

1.6 Luister naar de zin en maak de zin af. Kies het goede woord.

Kijk naar de woorden. Je begeleider leest de zinnen voor.

Kies bij elke zin het goede woord. Wijs het woord aan. Soms kun je twee woorden kiezen.

1. Mijn zus heeft problemen met haar knie. Ze wacht op....
2. Ik werk van 7.30 tot 16.30 uur. Van 12.00 tot 13.00 uur heb ik ....
3. Simone wordt morgen veertig jaar. Ze viert zaterdag haar ....
4. Ik wil die film wel zien. Ga je vrijdag mee naar ...?
5. Freshta heeft training op dinsdag en donderdag. Dan is ze op ....
6. Dilek en Mehrdad gaan trouwen. Op 1 oktober is hun ....
7. Najib werkt op een groot kantoor. Op zijn werk draagt hij altijd een ....
8. Nederland heeft met 2-1 van Duitsland gewonnen. Het was een spannende ....

1.7 Welk woord hoort er niet bij?

Kijk naar de woorden. Welk woord hoort er niet bij? Wijs het woord aan.
Leg ook uit waarom het er niet bij hoort.

1	het toernooi	de wedstrijd	de wedstrijd	winnen
2	de bruiloft	het feest	het pak	de pauze
3	een tijdje	even	kort	vervelend
4	de arts	de operatie	de verjaardag	het ziekenhuis
5	de bioscoop	het park	het strand	het voetbalveld
6	het geduld	de kleinzoon	de neef	de zwager

1.8 Beeld het woord uit.

Je begeleider geeft je een kaartje met een woord erop. Jij probeert het woord uit te beelden. Je mag het woord niet zeggen of laten zien. Je begeleider probeert het woord te raden.

Je begeleider beeldt daarna een woord uit en jij probeert het woord te raden. Ga door tot alle kaartjes op zijn.

Wie heeft aan het einde de meeste woorden geraden?

1.9 Hoeveel woorden hoor je?

Je begeleider leest de zinnen voor. Kijk niet naar de zinnen, luister er alleen naar. Je kunt je ogen dichtdoen. Tel met je vingers hoeveel woorden je hoort.

1. Het is druk vandaag.
2. We hebben wel even pauze verdiend.
3. Wat heb je allemaal gedaan?
4. Ze moest vier korte wedstrijden spelen.
5. Ik hoop dat hij volgende maand weer kan trainen.
6. Heb je wel een lekker weekend gehad?

7. We hebben volgende week vrijdag een bruiloft.
8. Ik hoefde niet naar het voetbalveld.
9. Oké, sterkte en tot morgen.
10. Als het mooi weer is.

1.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

1.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hé Natsnet, hoe was je weekend?
- Druk!

- Wat heb je allemaal gedaan?
- Vrijdagavond was ik naar de bioscoop met een vriendin.
- En zaterdag?
- Toen was ik op de verjaardag van mijn broer.
- En zondag was ik de hele dag op het voetbalveld.

- Heb jij een lekker weekend gehad?
- Zeker.

- Wat heb je gedaan?
- Zaterdag heb ik met mijn vriendin gewinkeld.

- Gezellig, heb je nog iets gekocht?
- Ja, ik heb een pak gekocht en mijn vriendin een nieuwe jurk.

- En zondag?
- Toen hebben we met mijn ouders in het park gebarbecued.

- Leuk. Doen jullie dat vaak?
- Als het mooi weer is ...

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's. Judith en Stefano werken in de zorg. Ze zijn collega's.

Waar praten ze over in de pauze?

Waar praat jij over in de pauze?

1.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Wat heb jij in het weekend gedaan?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik ben ... / Ik heb ...

En jij?

1.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

○ Hé ..., hoe was je weekend?

● ...

○ Wat heb je op vrijdagavond gedaan?

● ...

○ En zaterdag en zondag?

● ...

● ...

● ...

○ Zeker!

● ...

○ Zaterdag heb ik met mijn vriendin gewinkeld.

● ...

○ Ja, ik heb een pak gekocht en mijn vriendin een nieuwe jurk.

● ...

○ Toen hebben we met mijn ouders in het park gebarbecued.

● ...

○ Als het mooi weer is ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.15 Vertel samen een verhaal.

Dit is Sahar.

Kijk naar de foto's van Sahar. Vertel over welke dag het is en wat Sahar op die dag heeft gedaan.

1.16 Praat samen.

Je bent op school, op je werk of bij de sportclub. Het is pauze. Je wilt een gesprek beginnen met de persoon naast je. Hoe doe je dat?

Bedenk samen zinnen voor het begin van het gesprek.

1.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en begin een gesprek met iemand. *Wat zeg je?*

1.18 Voer samen een gesprek.

Het is pauze. Je gaat lunchen met een collega.
Voer een gesprek. Je begeleider begint het gesprek.

Praat samen:

- over het weer
- over je weekend
- over een tv-programma, serie of een film
- over het nieuws
- over....

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

1.19 Voer samen de gesprekken.

1. Je collega is al een tijdje bezig met de verbouwing van zijn huis. Vraag hoe het daarmee gaat en begin daarna over iets anders.
2. De dochter van een collega heeft vorige week een ongeluk met haar fiets gehad. Vraag hoe het nu gaat en begin daarna over iets anders.
3. Bedenk zelf wat je over een collega weet. Stel er een vraag over en praat daarna over iets anders.

1.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

- 1. Je bent op je werk. Je hebt pauze. Maak een praatje met een collega. Bedenk zelf een onderwerp voor het gesprek.**
- 2. Praat met iemand die Nederlands spreekt. Praat samen over:**
  - jullie weekend
  - jullie hobby's
  - jullie kinderen
  - het nieuws
  - het weer
  - ...
- 3. Bedenk zelf wat je kunt doen.**

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

1.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Wie zijn dit?

Waar werken deze mensen?

Wat doen ze tijdens de pauze?

Waarover hebben ze in de pauze gepraat?

1.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

2. Nou, ik ben het er niet mee eens

Meedoen in een werkoverleg

2.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

- Wat zie je op de foto?
- Waar zijn deze mensen?
- Wat doen ze?
- Heb jij weleens een werkoverleg?
- Waarover praten jullie dan?

2.2 Luister naar het gesprek *Nou, ik ben het er niet mee eens*. Je hoort Gloria, Marco en Katja. Ze geven les op een yogaschool en ze hebben een werkoverleg.

2.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest daarna de zinnen voor. Luister naar de zinnen. Zijn ze waar of niet waar?

1. Ze praten eerst over het rooster van maart.
2. De vrije dag van Marco is in maart op donderdag.
3. Katja is blij met het nieuwe rooster.
4. Marco doet een voorstel.
5. Op Koningsdag is de yogaschool dicht.
6. Katja en Daniël gaan een plan maken voor Koningsdag.
7. Er zijn geen vragen en opmerkingen bij de rondvraag.

2.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Welke onderwerpen bespreken Gloria, Marco en Katja tijdens het werkoverleg?
2. Katja is het niet eens met het rooster van maart. Waarom niet?
3. Welk voorstel doet Marco?
4. Wat moet er gebeuren op Koningsdag?
5. Welke opmerking heeft Marco aan het einde van het werkoverleg?

2.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Hoe vaak heb jij een werkoverleg?
2. Met wie praat je dan?
3. Zijn er vaste agendapunten?
4. Praat jij vaak tijdens een werkoverleg of luister je meer?
5. Geef jij vaak je mening tijdens een werkoverleg? Zo ja, hoe doe je dat?

2.6 Luister naar de zinnen en kies het goede woord.

Kijk naar de woorden. Je begeleider leest de zinnen voor. Kies bij elke zin het goede woord. Wijs het goede woord aan. Soms kun je twee woorden kiezen.

1. De muziek staat te hard. De mensen kunnen elkaar niet ....
2. Bart en ik werken op dinsdag en woensdag allebei. Dan gaat onze dochter naar de ...
3. 'Ik heb een .... Ik heb hier gisteren een tv gekocht, maar hij doet het niet.'
4. Thomas was eerst een collega van ons. Hij heeft nu een eigen ....
5. Zullen we vanavond naar de bioscoop gaan? Ik zal wel kaartjes .....
6. Chantal maakte een leuke .... Iedereen moest lachen.
7. Onze docent is heel geïnteresseerd in dat .... Hij heeft daar een boek over geschreven.

2.7 Waar denk je aan? Bedenk en zeg samen zoveel mogelijk woorden.

Jij zegt één woord, daarna zegt de ander een woord, daarna jij weer, enzovoorts.

het werkoverleg

het rooster

2.8 Raad het woord.

Je begeleider geeft je een kaartje met een woord. Zeg het woord niet en laat het ook niet zien. Probeer het woord te omschrijven. Je begeleider moet het woord raden.

Draai de rollen daarna om.
Ga door tot alle kaartjes op zijn.

2.9 Luister en tik op de tafel.

Je begeleider zegt een aantal woorden. Luister naar je begeleider. Waar ligt het accent? Zeg het woord na. Tik op de tafel als je het accent zegt.

2.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de woorden nog een keer. Zeg de woorden na.

2.11 Lees de gesprekken samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

Gesprek 1

- Oké, we moeten over het rooster van maart praten.
- Marco, jij werkt in maart op zaterdag.
- Dat is prima. Werk ik dan van 8.00 tot 17.00 uur?
- Ja, en donderdag is je vrije dag.
- Oké, dat komt goed uit.

Gesprek 2

- Katja, jij werkt op zondag.
- Dat zie ik. Dat vind ik niet zo fijn.
- Ik kan het op dit moment niet anders oplossen.
- Dat begrijp ik.
- Maar we hebben hier toch een afspraak over gemaakt.
- Tsjja ...
- Ik ben het er niet mee eens.
- Is er echt geen andere oplossing?
- Hm, even kijken, heeft iemand een idee?

Gesprek 3

- Ik kan wel met je ruilen, Katja.
- Dan werk ik op zaterdag en jij op zondag?
- Ja, wat vind je daarvan?
- Dat vind ik een goed voorstel.
- Mooi, dat is dan geregeld.

Gesprek 4

- Heeft iemand nog een vraag of een opmerking?
- Ja, ik kreeg klachten over de harde muziek bij de burens.
- O goed dat je het zegt.
- Dat stoorde tijdens de yogales.
- Oké, dat is vervelend. Daar moeten we over praten met de burens.
- Ik noteer het.
- Oké.
- Goed, dan zijn we klaar.
- Bedankt voor jullie aanwezigheid!

Klaar? Lees de gesprekken nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's. Dit is Gabriël. Hij is timmerman. Wat weet je over Gabriël?

Werkrooster: Timmerbedrijf Visser
24 - 28 oktober

	Ma 24	Di 25	Wo 26	Do 27	Vr 28
Gabriël	10.00 - 18.00	vrij	07.00 - 16.00	07.00 - 14.00	10.00 - 18.00
Anne	vrij	07.00 - 16.00	10.00 - 18.00	10.00 - 18.00	vrij
Metin	07.00 - 16.00	10.00 - 18.00	07.00 - 14.00	vrij	07.00 - 16.00

2.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij stelt de vraag: *Wat vind jij belangrijk bij een werkoverleg?*

Jij maakt de zin hieronder af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Je begeleider maakt de zin ook af en vraagt weer: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik vind het belangrijk dat ...

En jij?

2.14 Praat samen. Maak de gesprekken af.

Bedenk samen hoe de gesprekken gaan. Voer de gesprekken daarna samen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

Gesprek 1

- Oké, we moeten over het rooster van maart praten.
- ..., jij werkt in maart op zaterdag.
- ...
- Donderdag is je vrije dag.
- ...

Gesprek 2

- ..., jij werkt op zondag.
- ...
- Ik kan het op dit moment niet anders oplossen.
- ...
- Je moet ook beschikbaar zijn in het weekend.
- ...
- Hm, even kijken ... ?

Gesprek 3

- Ik kan wel met je ruilen, ...
- ...
- Ja, wat vind je daarvan?
- ...
- Mooi, dat is dan geregeld.

Gesprek 4

- Heeft iemand nog een vraag of een opmerking?
- ...
- O goed dat je het zegt.
- ...
- Oké, dat is vervelend.
- Ik noteer het.
- ...
- Goed, dan zijn we klaar.
- Bedankt voor jullie aanwezigheid.

Klaar? Voer de gesprekken nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.15 Luister en reageer.

Je begeleider leest een zin voor. Jij reageert.

1. We hebben vijftien minuten pauze. Dat vind ik te kort. Wat vind jij?
2. Volgende week wil ik op vrijdag vrij nemen. Kan jij dan werken?
3. Ik vind werken in het weekend niet fijn. En jij?
4. We moeten een plan maken voor de open dag op Koningsdag. Heb jij een idee?
5. Het personeelsuitje valt dit jaar op mijn vrije dag. Ik wil er eigenlijk niet voor terugkomen. Wat zal ik doen?
6. Alle medewerkers van onze afdeling moeten meedoen met de cursus Veiligheid. Wat vind jij daarvan?

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

2.16 Voer samen het gesprek.

Lees de situatie en voer het gesprek. Je begeleider is je leidinggevende. Jij begint het gesprek.

Je werkt in een ziekenhuis. Je leidinggevende wil het rooster veranderen. Ze doet een voorstel.

Dit staat er in het nieuwe voorstel:

- Je werkt nu op woensdagmiddag en niet meer op woensdagmorgen.
- Je werkt nu op zaterdag, maar niet meer op zondag.
- Je werkte nooit op donderdagavond. Nu wel, namelijk van 15.00 tot 21.00 uur.

Je bent niet blij met het nieuwe rooster. Bedenk zelf een reden. Denk bijvoorbeeld aan:

- de schooltijden van je kinderen
- je hobby's of de hobby's van je kinderen
- ...

Bedenk een oplossing voor het nieuwe rooster dat je beter uitkomt. Bespreek de oplossing met je leidinggevende.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Hoeveel uur per week werk jij? Wat is je rooster? Ben je tevreden of heb je liever andere werktijden?*

2.18 Voer samen een gesprek.

Praat samen. Je stelt je begeleider vragen over zijn of haar werk van nu of van vroeger. Bedenk zelf wat je kunt vragen.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen nu om.

2.19 Voer samen een gesprek.

Je bent op je werk. Je hebt een werkoverleg met een collega. Het gaat over het personeelsfeest. Je hebt een voorstel voor het feest. Je bespreekt het voorstel met je collega. Je collega zegt wat hij of zij ervan vindt. Daarna maken jullie samen een plan voor het feest.

Voer het gesprek met je begeleider.

Je kunt het gesprek een paar keer voeren. Bedenk steeds een ander voorstel. Je kunt ook een ander onderwerp voor het werkoverleg kiezen.

2.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Voer een werkoverleg op je werk.

- a. Bespreek met je leidinggevende of je collega's de onderwerpen van het werkoverleg.
- b. Doe actief mee in het werkoverleg:
  - je luistert
  - je probeert alles te begrijpen
  - je reageert op vragen
  - je stelt zelf een vraag
  - je maakt een opmerking

2. Praat met iemand die Nederlands spreekt.

- Vertel over een regel of een situatie op je werk.
- Geef je mening over deze situatie. Ben je het ermee eens? Of ben je het er niet mee eens? Vertel ook waarom.
- Stel ook vragen aan de ander. Zijn er situaties op zijn of haar werk waarmee hij of zij niet zo blij is?
- Ben je nog op zoek naar werk? Stel dan alleen de vragen.

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Voorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

2.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samen jullie eigen verhaal.

Waar werken deze mensen?

Waarover overleggen ze?

Wat stelt de man op de rechter foto voor?

Wat vinden zijn collega's ervan? Hoe zullen ze reageren?

2.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

3. Misschien heb je wel gelijk

Feedback op je werk

3.1 Kijk naar de foto en praat samen over de vragen.

Wat zie je op de foto?

Waarom is de vrouw boos?

Hoe voelt de man zich?

Krijg jij op je werk weleens kritiek? Van een collega of van je leidinggevende?

Hoe voel je je dan?

3.2 Luister naar het gesprek *Misschien heb je wel gelijk*. Je hoort Jacob en Nadia. Jacob werkt als assistent op een advocatenkantoor. Nadia is zijn leidinggevende.

3.3 Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een vraag en twee antwoorden voor. Welk antwoord is goed? Kies het goede antwoord. Zeg 'a' of 'b'.

1. Hoe lang werkt Jacob op het advocatenkantoor?
a) vijf weken
b) drie maanden
2. Wat vindt hij van zijn op het advocatenkantoor?
a) Hij vindt het leuk.
b) Hij vindt het zwaar.
3. Hoe is het contact van Jacob met zijn collega's?
a) goed
b) niet zo goed
4. Waarom is hij soms slordig met de namen van klanten?
a) Hij wil niet dat de klanten moeten wachten.
b) Hij vindt namen opschrijven vervelend werk.
5. Tot hoe laat werkt Jacob vandaag?
a) tot 19.00 uur
b) tot 20.00 uur

3.4 Luister nog een keer naar het gesprek. Praat daarna samen over de vragen.

1. Nadia praat met Jacob over zijn werk. Waar is ze tevreden over?
2. Waar is ze niet zo tevreden over?
3. Welk voorbeeld geeft ze?
4. Hoe reageert Jacob?
5. Welk advies geeft Nadia?

3.5 Praat samen over de vragen.

Stel de vragen aan elkaar en geef allebei antwoord.

1. Hoe is jouw contact met je collega's? En met je leidinggevende?
Vertel er steeds iets over.
2. Jacob krijgt feedback van Nadia. Hoe reageer jij als je feedback op je werk krijgt?
Wat zeg je dan?

3.6 Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Kies de goede zin.

Je begeleider leest bij de foto twee zinnen voor. Luister naar je begeleider en kijk naar de foto's. Welke zin hoort bij de foto? Zeg 'één' of 'twee'.

1. Ik ben een beetje slordig. Mijn huis is een rommel.
2. Ik ben heel netjes. Mijn huis is opgeruimd.

1. Mirjam heeft positief nieuws gekregen.
2. Mirjam heeft slecht nieuws gekregen.

1. Het is druk in het café.
2. Het is rustig in het café.

1. Tim werkt in een winkel.
2. Tim werkt op een kantoor.

1. Dit is mijn team.
2. Dit zijn mijn collega's.

1. Deze telefoon bevalt me goed.
2. Ik ben niet tevreden met mijn telefoon.

3.7 Welke woorden horen bij elkaar?

Je begeleider leest een woord in de linkerrij. Jij zoekt een woord uit de rechterrij dat erbij past. Wijs het woord aan.

- prettig
- de namen
- behulpzaam
- het team
- slordig
- de pauze
- de feedback
- het advocatenkantoor

- veel foutjes maken
- de collega's
- kritiek geven
- de advocaat
- de koffie
- helpen
- de klanten
- fijn

3.8 Maak een woordslang.

Aan welke woorden denk jij bij ...

- *collega's* -

- *slordig* -

- *de kritiek* -

Je begeleider begint en zegt één woord. Daarna zeg jij één woord, dan je begeleider weer, enzovoorts. Probeer zoveel mogelijk woorden te zeggen.

3.9 Luister en kies de goede woorden.

Luister naar je begeleider. Hij of zij leest een aantal zinnen voor. Welke woorden hoor je? Wijs de goede woorden aan.

1. Ik vind dat je
a) aardig bent. b) slordig bent.
2. Er is me iets
a) bevallen. b) opgevallen.
3. Dat is leuk om te
a) horen. b) zien.

4. Wat bedoel je
a) eigenlijk? b) precies?
5. Dat vinden klanten niet
a) fijn. b) prettig.
6. Misschien heb je
a) gelijk. b) genoeg.
7. Dat is goed, ik zal
a) erop letten. b) erop passen.
8. Zijn er nog andere
a) dingen? b) punten?

3.10 Luister en zeg na.

Luister nog een keer naar je begeleider. Hij of zij zegt de zinnen nog een keer. Zeg de zinnen na.

3.11 Lees het gesprek samen hardop.

Je begeleider leest de zinnen met een ○ en jij leest de zinnen met een ●.

- Hoe bevalt het bij ons op kantoor?
- Heel goed. Ik vind het leuk werk.

- Hoe lang werk je hier nu?
- Vijf weken. Ik ben al helemaal gewend hier.

- Hoe gaat de samenwerking met je collega's?
- Dat gaat goed. Ze zijn aardig.

- Ik ben heel positief over je.
- Je werkt hard en je bent heel behulpzaam.
- Dank je, leuk om te horen.

- Er is me wel iets opgevallen. Ik zie dat je soms een beetje slordig bent.
- Wat bedoel je precies? Kun je een voorbeeld geven?

- De naam van een klant klopt soms niet.
- Als een advocaat de klant terugbelt, dan gebruikt hij een verkeerde naam.
- Dat vinden de klanten niet prettig.
- Ja, dat snap ik, maar dan gebeurt toch bijna nooit?

- Daar ben ik het niet mee eens.
- Wat vervelend. Maar misschien heb je wel gelijk.

- Vraag eens aan Sofie hoe zij dat doet.
- Oké. Ik ga het aan haar vragen. En ik zal er zeker op letten.
- Zijn er nog andere dingen?

- Nee hoor, tot hoe laat werk je vandaag?
- Tot 19.00 uur.
- Werk ze nog.

Klaar? Lees het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.12 Praat samen over de foto's.

Kijk naar de foto's.

Welke kwaliteiten hebben de mensen op de foto's? Wat doen ze goed?

Welke dingen kunnen ze misschien verbeteren? Welke feedback zou je hen geven?

Welke kwaliteiten hebben jullie?

Welke kwaliteiten zijn nodig voor het werk dat jullie doen of willen gaan doen?

3.13 Doe samen de pingpong.

Je begeleider begint. Hij of zij maakt de zin af en vraagt: *En jij?* Jij maakt de zin ook af en vraagt aan je begeleider: *En jij?* Probeer zo lang mogelijk door te gaan.

Ik vind mijn werk leuk / niet zo leuk, omdat ...

En jij?

3.14 Praat samen. Maak het gesprek af.

Bedenk samen hoe het gesprek gaat. Voer het gesprek daarna samen.

Het kan gaan over werk dat je nu hebt of over werk dat je graag wilt gaan doen.

Je begeleider zegt de zinnen met een ○ en jij zegt de zinnen met een ●.

○ Hoe bevalt je werk?

● ...

○ Hoe lang werk je hier nu?

● ...

○ Hoe gaat de samenwerking met je collega's?

● ...

● ...

○ Ik ben heel positief over je.

○ Je werkt hard en je bent heel behulpzaam.

● ...

- Er is me wel iets opgevallen.
- Ik zie dat je soms een beetje slordig bent.
- ...

- Nou, de naam van een klant klopt soms niet.
- ...
- ...

- Vraag eens aan Sofie hoe zij dat doet.
- ...
- ...

Klaar? Voer het gesprek nog een keer, maar draai de rollen nu om.

3.15 Luister en reageer.

Je begeleider leest een zin voor. Jij reageert.

1. Hoe lang werk je hier nu?
2. Hoe bevalt het je op je werk?
3. En hoe gaat de samenwerking met je collega's?
4. Er is me wel iets opgevallen. Ik zie dat je soms een beetje slordig bent.
5. Er is me wel iets opgevallen. Ik zie dat je de laatste tijd vaak te laat komt. Hoe komt dat?
6. Er is me wel iets opgevallen. Ik zie dat je niet altijd vriendelijk bent tegen klanten als het druk is.
7. Ik hoor van je collega's dat je veel sneller bent gaan werken.
8. Ik zie dat je goed om kunt gaan met feedback.
9. Ik hoor van klanten dat ze je heel vriendelijk vinden.
10. Heb je ook nog feedback voor mij?

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

3.16 Voer samen een gesprek.

Lees de situaties en voer een gesprek. Jij begint het gesprek. Je begeleider is steeds de ander.

1. Je collega heeft de kast opgeruimd. Het ziet er weer netjes uit. Je bent hier blij mee en bedankt hem of haar.
2. De koffieautomaat is leeg. Je collega is vergeten er nieuwe koffie in te doen. Dat gebeurt wel vaker. Je spreekt je collega hierop aan.

3. Je computer op je werk heeft geen verbinding met het internet. Je belt met de ict-afdeling. Tien minuten later is het opgelost. Je bent blij en je belt je collega van de ict-afdeling.
4. Je gaat een cursus Engels doen via je werk. Een medewerker van de administratie gaat je inschrijven voor de cursus. Na een maand is het nog niet geregeld. Dat is niet de afspraak.

Klaar? Doe het nog een keer, maar draai de rollen dan om.

3.17 Werk je met een groep? Doe dan de extra groepsopdracht.

Loop rond en vraag aan iemand anders: *Wat gaat goed op je werk? Waar ben je trots op?*

3.18 Voer samen een gesprek.

Je hebt vast op je werk weleens feedback gekregen. Bijvoorbeeld van een collega of van je leidinggevende. Vertel hier allebei over.

Vertel:

- in welke situatie je feedback kreeg
- wat voor feedback je kreeg
- hoe je je voelde
- hoe je reageerde

3.19 Voer samen een gesprek.

Je gaat een gesprek voeren met je leidinggevende. Jullie gaan praten over hoe het op je werk gaat. Je begeleider is je leidinggevende. Hij of zij bedenkt zelf welke feedback hij gaat geven. Jij reageert op deze feedback. Voer het gesprek.

3.20 Naar buiten.

Kies een opdracht.

1. Je hebt een gesprek met je leidinggevende. Jullie gaan praten over hoe het op je werk gaat. In dit gesprek krijg je feedback van je leidinggevende.

- Voer dit gesprek.
- Luister goed.
- Stel vragen.
- Reageer op de feedback.

2. Praat met iemand die Nederlands spreekt.

Vertel elkaar:

- over de situatie waarin je feedback kreeg
- wat voor feedback je kreeg
- hoe je je toen voelde
- hoe je reageerde

3. Bedenk zelf wat je kunt doen.

Vorbereiden

Praat eerst over de volgende vragen:

- Welke opdracht kies je?
- Met wie ga je praten?
- Wanneer ga je met iemand praten? Moet je een afspraak maken?
- Waar ga je met iemand praten?
- Wat ga je zeggen? Oefen de woorden en zinnen nog een keer samen.

Terugkijken

Praat na de opdracht over de volgende vragen:

- Welke informatie heb je gekregen? Kun je daarover vertellen?
- Hoe ging het gesprek?
- Hoe vond je het?

3.21 Kijk naar de foto's. Bedenk samejullie eigen verhaal.

- Wie zijn de mensen op de foto?
- Wat zegt de vrouw op de linker foto?
- Wat is er gebeurd?
- Hoe voelt de man zich?
- Wat is de situatie op de rechter foto? Hoe gaat het nu?

3.22 Doe samen iets leuks.

Kijk achterin je boekje bij 6. *Suggesties voor extra materiaal* wat je kunt doen of bedenk zelf een activiteit.

4. Overzicht woorden en zinnen

Je vindt de ingesproken audio-opnames op www.spreektaal.com.

1. Hoe was je weekend?

barbecueën
de bioscoop
de bruiloft
dol zijn op
het geduld
in het zonnetje zitten
de operatie
het pak
het park
de pauze
een tijdje
verdienen
de verjaardag
het voetbalveld
de wedstrijd
winkelen
winnen
de zwager

We hebben wel even een pauze verdiend.
Hij moet nog even geduld hebben.

Hoe was je weekend?
Druk!
Wat heb je gedaan?

Heb je wel een lekker weekend gehad?
Zeker!
Zaterdag heb ik gewinkeld.
Gezellig!

Ik moet weer aan het werk.
Tot later!
Nee, dat denk ik niet.

2. Nou, ik ben het er niet mee eens

de aanwezigheid
beschikbaar
de klacht
lastig
noteren
het onderwerp
de open dag
de opmerking
oplossen
de opvang
het rooster
het plan
regelen
speciaal
toelichten
de verandering
verstaan
het voorstel
de yoga
de zaak

Dan gaan we naar het volgende onderwerp.
Ik zal het even toelichten.

Dat komt goed uit.
Dat vind ik niet zo fijn.
Kun je een voorstel doen?

Wat vind je daarvan?
Ik ben het er niet mee eens.
Dat begrijp ik wel.
Dat kan ik wel doen.
Dat maakt mij niet uit.
Dat is dan geregeld.

Ik doe een voorstel.

Heeft iemand nog een vraag of een opmerking?
Goed dat je het zegt.
Daar moeten we op letten.

3. Misschien heb je wel gelijk

de advocaat
het advocatenkantoor
de assistent
behulpzaam
de collega
het contact
de feedback
de hulp
de klant
de leidinggevende
opvallen
positief
rustig
slordig
het team
tevreden

Hoe bevalt het je?
Heel goed.
Ik vind het leuk werk.
Volgens mij gaat het goed.

Je werkt hard.
Leuk om te horen.

Er is me iets opgevallen.
Ik vind dat je een beetje slordig bent.
Wat bedoel je precies?
Kun je een voorbeeld geven?

Dat vinden klanten niet prettig.
Dat snap ik.
Wat vervelend.
Misschien heb je gelijk.
Dat kan ik me voorstellen.
Ik zal er op letten.

Zijn er nog andere dingen?

5. Handleiding voor de begeleider

Deze handleiding vind je in alle boekjes van SpreekTaal 3. Lees hem goed door voordat je met het materiaal gaat werken. Je vindt hier allereerst een algemene uitleg bij de oefentypes en daarnaast de specifieke instructies bij de oefeningen, waaronder de transcripten. Veel plezier!

5.1 Algemeen

SpreekTaal 3 is...

... ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau B1;

... gericht op de *mondelijke vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren. Het zwaartepunt ligt bij gesprekken voeren. Hieraan wordt als het goed is de meeste tijd besteed.

... gericht op *kilometers* maken en oefenen met spreken in een informele setting, op basis van gelijkwaardigheid tussen de anderstalige deelnemer en de begeleider.

... geschikt voor *een-op-eensituaties* tussen een deelnemer en een vrijwilliger, maar kan ook gebruikt worden *in groepen*, zoals een taalcafé.

Thema's en subthema's

SpreekTaal 3 bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema, dat vervolgens weer is onderverdeeld in drie subthema's. Het kan prettig zijn te starten met de module *Praten over jezelf*, deze staat in het teken van kennismaking. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden, je kunt op basis van interesse of behoefte samen een module kiezen. Sla een (sub)thema gerust over als de deelnemer dit al beheerst of als het niet relevant is.

Denk eraan om af en toe een (sub)thema te herhalen. Zo onthoudt de deelnemer de woorden en zinnen nog beter.

De oefeningen

De subthema's in een module hebben nagenoeg dezelfde opbouw. Zo kom je steeds dezelfde oefentypes tegen in dezelfde volgorde. Lees hieronder wat het doel is van ieder type oefening.

Oefening 1: een foto

Elk subthema begint met een foto en een aantal bijbehorende vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Wat weet hij of zij al over dit onderwerp? Dat is belangrijk bij het leren van nieuwe woorden. Die worden het beste onthouden als de deelnemer weet bij welke voor hem of haar bekende woorden ze horen. Zo wordt het woordennetwerk in het hoofd steeds breder en dieper.

Werk je met een groep?

Doe de opdracht gezamenlijk en inventariseer wat de deelnemers al over dit onderwerp weten. Laat je deelnemers in duo's werken? Wissel deze dan geregeld of wissel bijvoorbeeld af tussen twee- en drietallen. Het is voor deelnemers goed als ze af en toe met iemand anders praten.

Oefening 2: een luistertekst

Elk subthema bevat een opgenomen dialoog tussen twee of drie personen, zie www.spreektaal.com. Deze luisterteksten bieden de belangrijkste woorden en zinnen aan die de deelnemer kan gebruiken bij het uitvoeren van de spreekoefeningen. Bij deze oefening luisteren jullie naar het gesprek, zonder naar het transcript te kijken of een oefening te doen. De deelnemer hoeft het gesprek niet woord voor woord te begrijpen, het gaat erom dat de boodschap overkomt.

Oefening 3 en 4: begripsoefeningen bij de dialoog

Het is belangrijk om meerdere keren naar de dialoog te luisteren. Als begeleider heb je de kern van de tekst na één keer luisteren wel begrepen, maar voor de deelnemer is dit moeilijker. Hij of zij kent niet alle woorden en

kan niet alles in één keer onthouden. Herhaal daarom nog een keer de luistertekst. Laat de deelnemer alleen luisteren en niet het transcript lezen, anders wordt het een leesoefening in plaats van een luisteroefening. Oefenen met luistervaardigheid is erg belangrijk om daarna te kunnen spreken. Eventueel kun je - na een aantal keer - de tekst laten horen terwijl de deelnemer meeleeft met het transcript achterin het boekje. De deelnemer begrijpt de kern nu immers.

Werk je met een groep?

Voer de opdrachten gezamenlijk uit. Laat de deelnemers de vragen eventueel in duo's bespreken, maar controleer daarna of ze de kern van de tekst begrijpen.

Oefening 5: praat samen over de tekst

Hoe denken jullie over de onderwerpen die in de dialoog zijn besproken? Of wat weten jullie erover? Praat hierover, zodat de tekst dichterbij jullie eigen leefwereld komt te staan.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de vragen samen of met z'n drieën bespreken.

Oefening 6, 7 en 8: oefen met de nieuwe woorden

In de dialoog staan woorden die relevant zijn voor dit subthema. De deelnemer oefent deze woorden in verschillende speelse oefenvormen, zodat hij of zij ze beter onthoudt. Daarbij is herhaling erg belangrijk. Kijk er dus niet van op als de deelnemer een nieuw woord toch weer vergeet. Sommige taalkundigen denken dat je een woord wel zeven keer moet gebruiken voor je het onthoudt. Voor jou lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat anders.

- De *betekenis* van de nieuwe woorden kan de deelnemer ontlenen aan de foto's of de context van de zinnen. Probeer de deelnemer de betekenis van een woord eerst te laten raden. De woorden in SpreekTaal 3 zijn abstracter dan in SpreekTaal 1 en 2. Het taalniveau richting B1 is immers moeilijker.
- Laat deelnemers die goed kunnen lezen de betekenis van woorden zoveel mogelijk zelf opzoeken, met behulp van een (online) woordenboek of app. Het *Pocketwoordenboek Nederlands als Tweede Taal* van Van Dale is geschikt voor anderstaligen. Voorkom dat jij het woordenboek van de deelnemer bent: als jij de woorden steeds vertaalt, onthoudt de deelnemer ze minder goed. Komt de deelnemer er zelf niet uit? Omschrijf de betekenis dan zoveel mogelijk in het Nederlands en vermijd vertalingen in het Engels of een andere taal.
- Bij oefening 6 staan soms zinnen waarin een woord ontbreekt. Jij leest de zin voor en de deelnemer moet het woord dat in de zin past aanwijzen. Als je de zin leest, zeg dan bijvoorbeeld 'piep' of neurie op de plaats waar het woord moet staan. Laat de deelnemer niet meelesen met de zinnen, maar probeer echt met luistervaardigheid te oefenen.
- Bij oefening 7 vorm je vaak paren met woorden of zinsdelen. Hierbij zijn soms verschillende antwoorden mogelijk. Het gaat niet zozeer om goed of fout, maar om de vrije associaties van de deelnemer. Welke woorden horen volgens hem of haar bij elkaar? Vraag hierbij ook naar de reden: waarom horen ze bij elkaar? Als begeleider kun je uitleggen of deze combinaties voor jou ook logisch zijn.
- Oefening 8 bestaat uit een spelletje, zoals *Wie ben ik?* of *Raad het woord*. Verdere instructie staat steeds achterin de module. Houd de uitvoering van deze spelletjes simpel.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen waarbij je zinnen of woorden voorleest zoveel mogelijk gezamenlijk.

Dat geldt ook voor de spelletjes, bouw een extra spelelement in, zoals: *wie kan als eerste het woord raden?* of: *wie raadt de meeste woorden?* Als de deelnemers de bedoeling van een spelletje of oefening begrijpen, kunnen ze het ook in twee- of drietallen herhalen.

Oefening 9 en 10: verstaan en nazeggen

Met de oefening *Tik op de tafel* oefen je het woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent, ook wel de klemtoon genoemd. Zo valt in het woord *uitspraak* het accent op de eerste lettergreep *uit*. Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij of zij moeilijk te verstaan en soms zal zelfs de betekenis van het woord wijzigen (denk aan **voorkomen** en **voorkomen**). Naast woordaccent bestaat er ook *zinsaccent*: één of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken.

In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een woord of een zin;
- de deelnemer zegt het woord of de zin na;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij of zij het accent hoort (of houdt een papiertje in de lucht).

In de *klankoefeningen* wordt geoefend met het verstaan van klanken die anderstaligen (afhankelijk van de moedertaal) soms moeilijk waarnemen. Denk aan de lange en korte klinkers (*man-maan; bot-boot*), p-b (Arabisch), h-g (Slavische talen), l-r (Zuidoost-Azië), enzovoort. De werkwijze is als volgt:

- Lees de zinnen eerst voor jezelf. Je ziet zelf welk woord in de zin past. Bijvoorbeeld: *Gaat het vanmiddag nog a) regelen b) regenen?* Je ziet dat je hier *regenen* moet zeggen.
- Je leest de zin. De deelnemer luistert en leest mee in het boekje.
- Welk woord heeft hij of zij gehoord? *Regenen of regelen?* Laat de deelnemer het goede woord aanwijzen of zeggen.

Als de deelnemer naar de zinnen of woorden heeft geluisterd, kun je ze samen *nazeggen*. De begeleider leest de zin of het woord nog een keer voor, de deelnemer zegt na. Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleeft, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kun je ook een kleine verandering aanbrenge in de zin, bijvoorbeeld door een woord te vervangen door een ander woord.

Werk je met een groep?

Doe de oefeningen gezamenlijk. Jij moet immers de juiste klank of het juiste accent aanbieden. Bouw ook hier een extra spelelement in: tikken alle deelnemers tegelijk op de tafel? Tellen ze evenveel woorden? Laat de zinnen of woorden vervolgens gezamenlijk nazeggen (riedelen).

Oefening 11: lees het gesprek samen hardop

Het doel van samen hardop lezen is oefenen met intonatie en verbonden spraak. Deze oefening is alleen geschikt voor deelnemers die behoorlijk goed kunnen lezen, dus niet voor deelnemers die nog met veel haperingen lezen. Voor hen is het beter je na te zeggen.

Werk je met een groep?

Laat de hele groep de zinnen 'riedelen' (gezamenlijk nazeggen). Daarna kunnen de deelnemers de dialoog eventueel met z'n tweeën lezen. Zorg dat ze eerst het goede voorbeeld horen.

Oefening 12 en 13: praat samen over...

De deelnemer gebruikt de nieuwe woorden en zinnen in spreekoefeningen en krijgt daarbij hulp van foto's, kaartjes, zinnen of situaties. Deze oefeningen bereiden voor op de concrete, realistische gesprekssituatie aan het einde van een subthema.

Met de *pingpong* (oefening 13) oefent de deelnemer met vloeiend spreken. Door hetzelfde zinnetje zo vaak mogelijk achter elkaar te zeggen, slijpt de deelnemer een bepaalde zinsstructuur in, net als bij een taalriedel (in het materiaal van SpreekTaal 1 en 2). Het bereidt de deelnemer voor op de vrije spreekoefening, omdat hij of zij zelf de input levert. Omdat het zinnetje zo vaak mogelijk wordt herhaald, spreek je de creativiteit en de woordenschat van de deelnemer aan.

Bijvoorbeeld:

De deelnemer begint en zegt:
Ik kan goed koken, en jij?

De begeleider antwoordt:
Ik kan goed zingen, en jij?

De deelnemer antwoordt:
Ik kan goed fietsen, en jij?

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers de foto-opdrachten (oefening 12) in duo's doen.

Begin tijdens de pingpong gezamenlijk. Maak een cirkel. Begin zelf, maak de zin af en vraag aan de deelnemer naast je: *en jij?* De deelnemer vraagt vervolgens aan de persoon naast hem of haar: *en jij?* Ga zo de hele cirkel af. Laat de deelnemers daarna de oefening in duo's herhalen.

Oefening 14, 15, 16: gestuurde spreekopdrachten

De fase van communicatie begint. In eerste instantie is dat nog gestuurd: een deelnemer maakt de dialoog af, voert korte gesprekjes of reageert op een opmerking of vraag. Deze gestuurde stap is erg belangrijk, voordat het oefenen met de zogenoemde vrije productie begint. Wanneer jullie samen een dialoog oefenen, doe dit dan zo natuurlijk en echt mogelijk. Begin bijvoorbeeld door elkaar te groeten of een algemene openingszin te gebruiken (*Hoe is het? Lang niet gezien!*).

Werk je met een groep?

Voer een dialoog of gesprek eerst samen met één deelnemer, terwijl de rest luistert. Deelnemers hebben veel aan zo'n voorbeeld. Laat de deelnemers dit daarna in duo's herhalen.

Oefening 17: de groepsopdracht

Dit is een extra oefening voor groepen, waarbij je steeds rondloopt. Als je met één deelnemer werkt, kunnen jullie de vraag ook aan elkaar stellen. De oefening werkt het beste als je met z'n allen opstaat en rondloopt. Doe zelf ook mee. Door te bewegen, wordt iedereen actiever. Onderzoek laat bovendien zien dat je kennis, zoals nieuwe woorden, beter onthoudt als je beweegt.

Oefening 18 en 19: de vrije productie

Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij of zij kan en wil zeggen. Laat de deelnemer zelf invullen waarover hij of zij wil praten in deze context (bedenk zelf een klacht, probleem, situatie, enzovoort). Als begeleider ben je soms gesprekspartner (praat allebei over...), soms speel je de rol van huisarts, werkgever, enzovoorts.

Werk je met een groep?

Lees de instructie gezamenlijk en oefen het gesprek met één deelnemer voor de hele groep. Laat ze het gesprek daarna in duo's voeren. Laat één duo hun gesprek eventueel voor de rest herhalen. Je kunt de oefening ook nog een keer doen in nieuwe duo's.

Oefening 20: de praktijkopdracht

Nu begint de praktijk: de deelnemer gaat de situatie die jullie samen hebben geoefend 'in het echt' uitvoeren. Het belangrijkste doel van deze praktijkopdrachten is het creëren van een succeservaring. Dit helpt om de drempel te verlagen tot meer taalcontact in het dagelijks leven. Taalcontact is een belangrijke succesfactor bij het verwerven van een tweede taal. Als begeleider speel je hierin een belangrijke rol.

Voor- en nabespreken van de praktijkopdracht

Bereid de praktijkopdrachten samen voor, dat verlaagt de drempel. Help bijvoorbeeld bij de keuze van een opdracht. Hoe beter de opdracht aansluit bij de leefwereld van de deelnemer, hoe groter de slaagkans en motivatie. De opdracht moet dus geen 'ver-van-hun-bedshow' zijn. Laat de wens van de deelnemer leidend zijn: leg niet op wat hij of zij moet doen. Meestal is de eerste opdracht een directe vertaling van de geoefende dialoog in de praktijk, zoals: voer een gesprek met de huisarts.

Sommige anderstaligen hebben een beperkt netwerk van Nederlandstaligen. Probeer samen te bedenken hoe de deelnemer dit netwerk kan vergroten en met wie hij of zij kan spreken (bijvoorbeeld een ouder bij school, een buurvrouw of een Nederlandse partner van een kennis). Misschien zijn er mensen uit je eigen netwerk met wie je de deelnemer in contact kunt brengen. Zo help je de deelnemer om de praktijkopdracht zelfstandig uit te voeren. Nadat de deelnemer de opdracht heeft uitgevoerd, is het belangrijk om samen *terug te kijken*. De belangrijkste winst van een praktijkopdracht is het toenemende zelfvertrouwen en de 'durf' van de deelnemer om het Nederlands in de praktijk te brengen. Benadruk dus de succesfactor van de uitvoering: wat ging er goed en geef vooral complimenten.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers hun eigen praktijkopdracht kiezen. Het geeft niet als ze allemaal iets anders doen. Laat de deelnemers vervolgens aan elkaar vertellen wat ze gaan doen, met wie en wanneer. Misschien kunnen ze een opdracht samen uitvoeren? Dat verlaagt de drempel. Laat de deelnemers ook samen terugkijken, door aan elkaar vragen te stellen.

Oefening 21: de slotfoto's

De slotfoto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken. Gebruik de vragen onder de foto's als opstapje naar jullie eigen verhaal en bedenk ook andere vragen.

Werk je met een groep?

Laat de deelnemers in duo's een verhaal bedenken en vertellen. Laat de duo's hun verhalen daarna uitwisselen.

Oefening 22: extra materiaal

Hoofdstuk 6 bevat allereerst suggesties voor laagdrempelige activiteiten binnen- of buitenshuis. Denk aan: een wandeling of samen een liedje luisteren of een aflevering kijken. Je kunt de liedjes samen met de deelnemer beluisteren en bekijken. De deelnemer hoeft de liedjes niet woord voor woord te verstaan: vraag vooral wat hij of zij ervan vindt.

Daarnaast vind je zoektips voor extra informatie over deze onderwerpen. Het materiaal bevat geen concrete links, die verouderen immers snel. Als je samen informatie opzoekt op internet, geef de deelnemer dan de controle over de computer of telefoon. Laat hem of haar zelf zoeken en stuur bij waar nodig, ook als de deelnemer niet computervaardig is. Het is immers de bedoeling dat de deelnemer dit uiteindelijk ook zelfstandig kan. Vraag wat de deelnemer begrijpt van de website. Geef pas daarna waar nodig taalondersteuning.

Overzicht met woorden en standaardzinnen

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste woorden en standaardzinnen. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen. De meeste van deze woorden en zinnen oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogen die de deelnemer zelf afmaakt. De woorden en zinnen zijn te beluisteren via www.spreektaal.com. Luister er samen naar en laat de deelnemer(s) de woorden en zinnen naspreken.

Feedback op de oefeningen

Als de deelnemer de opdracht uitvoert, wil hij of zij waarschijnlijk weten of dat goed is en verwacht feedback. Feedback of commentaar hoort vooral thuis in een formele lessituatie (onderwijs van een NT2-docent), wees hierin terughoudend. SpreekTaal gaat uit van een gelijkwaardige relatie. Je kunt je deelnemer wel af en toe feedback te geven, maar houd je dan aan de volgende 'gouden regels':

1. Geef complimenten
Natuurlijk hoor je fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg vooral wat goed gegaan is. Dit is motiverend voor de deelnemer. Geef bijvoorbeeld een compliment omdat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of omdat hij of zij een duidelijke uitspraak had.
2. De inhoud gaat voor de vorm
Wat een deelnemer zegt, is veel belangrijker dan hoe het gezegd wordt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden gebruikt, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde staan. Of dat hij of zij nog geen perfecte uitspraak heeft of niet de juiste vorm van de verleden tijd gebruikt. Dat maakt niet uit. Oefenen is het doel.
Het geven van feedback op de vorm is de taak van een NT2-docent in een lessituatie. Het geven van effectieve feedback vraagt immers veel vakkennis over taalstructuur, taalniveaus en didactiek. Het is daarom beter om dit aan een bevoegde NT2-docent over te laten.
3. Doorgaan naar de volgende oefening
Bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als je het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kun je gerust doorgaan naar een volgende oefening.

Wat vind je niet terug in SpreekTaal 3?

- Uitleg over of oefeningen met grammatica.
In SpreekTaal 3 is bewust geen expliciete aandacht voor grammatica, omdat het te veel nadruk legt op *hoe* de deelnemer iets moet zeggen. Dit belemmert de spontane, spreektaalige productie en komt het doel van SpreekTaal 3, namelijk 'kilometers maken' in het Nederlands, niet ten goede. Wel oefent de deelnemer met standaardzinnen. Sommige deelnemers vragen expliciet om grammatica, vaak omdat zij dit gewend zijn

vanuit eerder genoten taalonderwijs. Leg uit dat taalcoaching hier niet voor bedoeld is. Verwijs de deelnemer met grammatica-vragen door naar de NT2-docent. Vertel dat je veel moet oefenen om beter een taal te spreken.

- Lees- en schrijfoopdrachten

Het materiaal is nadrukkelijk bedoeld om de mondelinge vaardigheden te oefenen. Deelnemers schrijven de antwoorden dus niet of nauwelijks op.

SpreekTaal 3 voor laaggeletterde deelnemers

Deelnemers die niet of weinig kunnen lezen of schrijven, kunnen hun mondelinge vaardigheden vaak prima verbeteren, door veel te luisteren en te oefenen met gesprekken die zij interessant vinden. Zij hebben bij het leren van de taal niet zoveel steun aan geschreven taal. Hoewel deze deelnemers meestal heel graag willen leren lezen en schrijven, is het belangrijk om het spreken en luisteren zonder schrift te oefenen. SpreekTaal 3 is daarom zo gemaakt dat ook een laaggeletterde het samen met een begeleider grotendeels kan gebruiken. De begeleider leest de instructie of opdracht voor en legt uit wat de bedoeling is. SpreekTaal 3 is niet geschikt als lesmateriaal om te leren lezen en schrijven. Hiervoor kan de deelnemer beter een (Alfa) NT2-cursus volgen met een NT2-docent.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau B1?

SpreekTaal 3 biedt oefenmateriaal tussen niveau A2 en niveau B1. Een deelnemer kan op niveau B1 bijvoorbeeld:

- gesproken taal begrijpen over vertrouwde zaken uit zijn of haar dagelijkse omgeving, zoals werk, school of vrije tijd.
- de beschrijving begrijpen van gebeurtenissen, gevoelens en wensen.
- de hoofdpunten begrijpen uit radio- en tv-programma's die aansluiten bij de actualiteit of de interesses van de deelnemer.
- ervaringen, gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities beschrijven.
- redenen en verklaringen geven voor zijn of haar mening en/of plannen.
- een verhaal vertellen of de plot van een boek of film weergeven en hierover een mening geven.
- zich redden in de meeste spontane situaties die zich kunnen voordoen in het Nederlands.
- onvoorbereid deelnemen aan een gesprek over onderwerpen die vertrouwd zijn, zijn of haar belangstelling hebben of die betrekking hebben op het dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen).

Een deelnemer kan zich dus al redelijk in het Nederlands redden, als de gesprekken gaan over onderwerpen die dichtbij hem of haar staan. De woordenschat van de deelnemer zal voor een groot deel tot de dagelijkse omgeving (thuis, werk, hobby's) zijn beperkt.

5.2 Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Hoe was je weekend?

Oefening 1.2, 1.3 en 1.4

Transcript bij *Hoe was je weekend?*

Natsnet: Hé Max, heb je ook pauze?
Max: Ja. Pff, ik heb hard gewerkt.
Natsnet: Ik ook. Het is druk vandaag. We hebben wel even een pauze verdiend.
Max: Zullen we even koffie drinken?
Natsnet: Lekker!
Max: Hoe was je weekend?
Natsnet: Ook druk!
Max: Haha. Wat heb je allemaal gedaan dan?
Natsnet: Vrijdagavond was ik naar de bioscoop met een vriendin. Zaterdag was ik op de verjaardag van mijn broer. En zondag was ik de hele dag op het voetbalveld.
Max: Nou, inderdaad druk. Voetbal je zelf?
Natsnet: Nee hoor. Mijn dochter, ze had een toernooi. Ze moest vier korte wedstrijden spelen.
Max: O, gelukkig was het mooi weer.
Natsnet: Ja, ik heb lekker in het zonnetje gezeten. En ze hebben ook nog gewonnen. Dus dat was leuk. Voetbalt jouw zoon ook?
Max: Ja, maar nu al een tijdje niet. Hij heeft een operatie aan zijn voet gehad. Ik hoop dat hij volgende maand weer kan trainen.
Natsnet: Wat vervelend!
Max: Ja, mijn zoon vindt het helemaal niet leuk dat hij niet kan spelen. Hij is dol op voetbal. Het liefst speelt hij elke dag. Maar ja, hij moet nog even geduld hebben.
Natsnet: Tsja, heb je wel een lekker weekend gehad?
Max: Zeker. Ik hoefde in ieder geval niet naar het voetbalveld.
Natsnet: Nee, haha. Wat heb je gedaan?
Max: Zaterdag heb ik met mijn vriendin gewinkeld.
Natsnet: Gezellig, heb je nog iets gekocht?
Max: Ja, ik heb een pak gekocht en mijn vriendin een nieuwe jurk. We hebben volgende week vrijdag een bruiloft.
Natsnet: Wie gaat er trouwen?
Max: Mijn zwager, de broer van mijn vriendin.
Natsnet: Wordt het een groot feest?
Max: Ik denk het wel. Hij heeft veel familie en vrienden.
Natsnet: En zondag?
Max: Toen hebben we met mijn ouders in het park gebarbecueed.
Natsnet: Leuk. Doen jullie dat vaak?
Max: Als het mooi weer is ...
Natsnet: O, het is al 9.30 uur. Ik moet weer aan het werk.
Max: Ik ook. Tot later!
Natsnet: Nee, ik ben er vanmiddag niet. Ik moet naar de tandarts.
Max: Oké, sterkte en tot morgen!

Oefening 1.8

Maak kaartjes op post-its met de volgende woorden:

barbecueën, de bruiloft, dol zijn op, het geduld, in het zonnetje zitten, de operatie, de pauze, verdienen, winkelen, winnen

Je kunt een deelnemer die goed kan schrijven ook zelf een woord op een post-it laten schrijven, dat jij vervolgens moet raden.

2. Nou, ik ben het er niet mee eens

Oefening 2.2, 2.3 en 2.4

Transcript bij *Nou, ik ben het er niet mee eens*.

Gloria: Oké, we moeten over het rooster van maart praten. Hebben jullie het al bekeken?

Marco: Ja.

Katja: Ik nog niet. Ik heb daar nog geen tijd voor gehad.

Gloria: Oké, ik zal het even kort toelichten. Vincent werkt natuurlijk altijd in het weekend, maar hij is drie weken op vakantie. Daarom zijn er wat veranderingen in het rooster. Marco, jij werkt in maart op zaterdag.

Marco: Dat is prima. Werk ik dan van 8.00 tot 17.00 uur?

Gloria: Ja.

Marco: En donderdag is mijn vrije dag? Dat komt goed uit.

Gloria: Fijn. En jij dan op zondag, Katja.

Katja: Ja, dat zie ik. Dat vind ik niet zo fijn. Werken op zondag is lastig voor me.

Gloria: Dat weet ik. Maar ik kan het op dit moment niet anders oplossen. Bij onze yogaschool moet je ook op zondag beschikbaar zijn.

Katja: Ja, dat begrijp ik wel, maar we hebben hier toch een afspraak over gemaakt. Je weet dat ik op zondag geen opvang voor mijn dochter heb.

Gloria: Tsjja ...

Katja: Nou, ik ben het er niet mee eens. Is er geen andere oplossing?

Gloria: Hm, even kijken, heeft iemand een idee?

Marco: Ik kan wel op zondag werken. Zaterdag of zondag, dat maakt mij eigenlijk niet uit. Misschien kan ik met Katja ruilen? Dan werkt zij op zaterdag en ik op zondag. Alleen zondag 18 maart kan ik niet.

Gloria: Dat is een goed voorstel, Marco! Wat vind je daarvan Katja?

Katja: Dan werk ik dus drie keer op zaterdag en één keer op zondag?

Gloria: Ja, en woensdag is dan je vrije dag. Dan heb je op woensdag ook geen opvang voor je dochter nodig.

Katja: Oké, nou, dat is goed. Bedankt Marco!

Marco: Graag gedaan hoor!

Gloria: Mooi, dat is dan geregeld. Ik schrijf het even op. Dan gaan we naar het volgende onderwerp: Koningsdag, op 27 april. Vorig jaar hadden we een open dag met proeflessen. Laten we dat dit jaar weer doen. Wie wil hier even over nadenken en een plan maken?

Katja: Dat kan ik wel doen, samen met Daniël. Dat hebben we vorig jaar ook gedaan.

Gloria: Prima! Dan kunnen we jullie plan in het volgend werkoverleg bespreken.

Katja: Dat is goed.

Gloria: Oké. Even kijken, het is bijna 11.00 uur. Heeft iemand nog een vraag of een opmerking? Katja? Nee? Marco?

Marco: Ja, ik kreeg deze week klachten over de muziek bij de burens. Dat stoorde tijdens de yogales.

Gloria: O, goed dat je dat zegt. Dat is vervelend. Daar moeten we over praten met de burens. Ik noteer het. Goed, dan zijn we klaar. Bedankt voor jullie aanwezigheid!

Oefening 2.3

Lees de zinnen na afloop van het fragment in een rustig tempo voor.

1. waar
2. waar
3. niet waar
4. waar
5. niet waar
6. niet waar
7. niet waar

Oefening 2.8

Maak kaartjes op post-its met de volgende woorden:

de yoga, beschikbaar, de open dag, lastig, ruilen, oplossen, het plan, de verandering, het rooster.

Oefening 2.9 en 2.10

Lees de volgende woorden in een normaal tempo voor. De dikgedrukte delen geven het woordaccent aan.

Let op: de deelnemer luistert alleen, hij of zij ziet de woorden niet.

opmerking
ver**an**dering
be**schik**baar
rooster
aan**we**zigheid

regelen
yogaschool
ver**sta**an
oplossen
spec**ia**al

3. Misschien heb je wel gelijk

Oefening 3.2, 3.3 en 3.4

Transcript bij *Misschien heb je wel gelijk*.

- Jacob: Kan ik pauze nemen? Het is nu rustig bij de telefoon.
- Nadia: Ja, dat is goed. Ik loop even met je mee. Dan neem ik ook meteen koffie.
- Jacob: Prima!
- Nadia: Hoe lang werk je hier nu?
- Jacob: Eh, even kijken, ik denk vijf weken.
- Nadia: En, hoe bevalt het je?
- Jacob: Nou, eigenlijk heel goed. Ik vind het leuk werk.
- Nadia: Dat is mooi. En hoe gaat de samenwerking met je collega's?
- Jacob: Volgens mij gaat dat ook goed. Ze zijn aardig. We hebben een leuk team. En ik kan altijd om hulp vragen als ik iets niet weet.
- Nadia: Fijn. Ik ben ook positief over je. Je werkt hard, je bent zelf ook heel behulpzaam en je hebt goed contact met de klanten. Ik kan zien dat je al eerder op een advocatenkantoor gewerkt hebt.
- Jacob: Ja, dat klopt, haha. Leuk om te horen. Ik ben blij dat jullie tevreden over me zijn.
- Nadia: Zeker. Maar eh, er is me wel iets opgevallen. Ik zie dat je soms een beetje slordig bent.
- Jacob: Slordig? Wat bedoel je precies? Kun je een voorbeeld geven?
- Nadia: Nou, de naam van een klant klopt soms niet. Als een advocaat de klant terugbelt, dan gebruikt hij een verkeerde naam. Dat vinden de klanten niet prettig.
- Jacob: Ja, dat snap ik, maar dat gebeurt toch bijna nooit?
- Nadia: Nou, daar ben ik het niet mee eens. Eén van je collega's maakte hier laatst ook een opmerking over.
- Jacob: O, wat vervelend. Misschien heb je wel gelijk. Soms is het heel druk bij de telefoon en dan moet ik heel snel schrijven. Ik vind het namelijk vervelend als de klanten moeten wachten.

Nadia: Ja, dat kan ik me voorstellen. Maar namen correct opschrijven is echt heel belangrijk. Vraag eens aan Sofie hoe zij dat doet. Volgens mij controleert zij de naam altijd met de klant. Als het dan wat rustiger is, dan stuurt ze pas een mail naar de advocaat.

Jacob: Oké. Ik ga het aan haar vragen. En ik zal er zeker op letten. Zijn er nog andere dingen?

Nadia: Nee hoor, tot hoe laat werk je vandaag?

Jacob: Tot 19.00 uur.

Nadia: Nou, werk ze nog.

Oefening 3.9 en 3.10

Lees de volgende zinnen.

1. Ik vind dat je slordig bent.
2. Er is me iets opgevallen.
3. Dat is leuk om te horen.
4. Wat bedoel je precies?
5. Dat vinden klanten niet prettig.
6. Misschien heb je gelijk.
7. Dat is goed, ik zal erop letten.
8. Zijn er nog andere dingen?

Oefening 3.19

In deze oefening voer je samen met de deelnemer een soort van functioneringsgesprek. Bespreek vooraf met de deelnemer dat je de feedback die je gaat geven zelf bedenkt en natuurlijk niet waar hoeft te zijn. Als de deelnemer niet bekend is met een functioneringsgesprek, kun je even kort uitleggen wat dit doorgaans inhoudt.

6. Suggesties voor extra materiaal

Doe samen iets leuks

- Bedenk een uitje of activiteit met je collega's. Denk bijvoorbeeld aan een teamuitje of het afscheid van een collega. Wat kunnen jullie doen?
Bedenk samen een spel waarmee je je collega's beter kunt leren kennen, bijvoorbeeld tijdens een uitje. Laat iedereen bijvoorbeeld een voorwerp meenemen waarover hij of zij iets vertelt. Dit kun je natuurlijk ook op school of met je taalvrijwilliger doen.
- Vertel samen over je ideale weekend. Wat doe je het liefst, als jij mag kiezen? En met wie? Kunnen jullie hiervan iets samen gaan doen?
- Lees de tekst over collega's.

Collega's

Je ziet ze bijna elke dag!

*De één wekt irritatie op,
de ander een lach ...*

*De één is je maatje
de ander jaagt je op de kast.*

*Maar één ding is zeker
je zit aan elkaar vast.*

*Je moet er elke dag iets van maken,
dat kan door begrip en goede afspraken.*

*Praat met elkaar, wens elkaar goedemorgen,
dat kan al voor verbetering zorgen.*

*Zo krijgt iedereen meer plezier
in zijn werk en je zult merken,*

Samen sta je sterk!!

Kunnen jullie op internet nog andere teksten over collega's vinden?

- Kijk samen naar een sketch van het satirische programma 'Toren C', waarin verschillende kantoor situaties worden uitvergroot. Laat de deelnemer na afloop bijvoorbeeld vertellen wat er in het fragment gebeurde. Vonden jullie het grappig? Waarom wel of niet? Zijn sommige situaties herkenbaar?
Niet alle afleveringen zijn geschikt, sommige zijn erg expliciet. Passende filmpjes bij deze module kunnen bijvoorbeeld zijn: *Functioneringsgesprek*, *Loving you*, *Belangrijke vergadering* (deels in het Engels), *Hoe was jouw weekend?* en *Trui*. De fragmenten zijn te vinden op YouTube of de site van de NPO.

Extra informatie

- Zoek op internet naar tips voor het voeren van gesprekken met collega's. Zoek bijvoorbeeld op de termen 'gesprekken met collega's' of 'gesprekken bij de koffieautomaat'.
- Zoek op internet naar tips voor het voeren van een functioneringsgesprek of omgaan met feedback op je werk. Er zijn veel carrièresites die hierover informatie geven. Zoek bijvoorbeeld op de termen 'functioneringsgesprek voorbereiden' of 'omgaan met feedback en kritiek' of 'collega aanspreken op gedrag'.

Colofon

SpreekTaal 3 is ontwikkeld door Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2 (Vrije Universiteit Amsterdam), met financiering van het Oranje Fonds en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- Auteurs:** Stichting Het Begint met Taal en VU-NT2: Martijn Baalman en Anne Hammers
- Redactie:** Sylvia de Groot Heupner, Anne Hammers, en Annemarie Nuwenhoud, met dank aan Germaine Trooster en Carola van der Voort.
- Met dank aan:** De feedback van tientallen vrijwilligers en deelnemers, Esra van den Aker, Marijke Huizinga en Annabelle Lock.
- Vormgeving:** Vrij in Vorm, Rotterdam
- Audio:** Studio de Lat, Groningen
- Audiobestanden:** De audio-bestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.spreektaal.com
- Beeldmateriaal:** Al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Stichting Het Begint met Taal.
- Bronnen:** Shutterstock (foto's)

Wil je taalcoach worden of zoek je een taalcoach?

Vind een overzicht van alle taalcoach-organisaties op: www.taalcoaching.nl

SpreekTaal 3 - Werk

ISBN 9789460775833

ISBN 9789460775918 (complete serie)

NUR 110

Meer informatie?

Neem contact op met Stichting Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

Van Dale Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl

www.vandale.nl / www.vandale.be

van Dale

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is het meestgebruikte materiaal voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is speciaal ontwikkeld voor en door taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

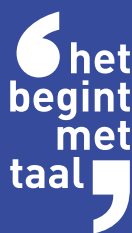
SpreekTaal is:

- geschikt voor 1-op-1 taalcoaching, taalcafés en groepjes
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- laagdrempelig, leuk en leerzaam!

De methode bestaat uit drie series: SpreekTaal 1 (niveau 0 tot A1+), SpreekTaal 2 (niveau A1 tot A2) en SpreekTaal 3 (niveau A2 tot B1). Alle series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen. Elke afzonderlijke module biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching. De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.spreektaal.com.

SpreekTaal 3 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kinderen en school	11 Over Nederland
2 Sociale contacten	7 Ondernemen	12 Wonen
3 Stage en vrijwilligerswerk	8 Werk	13 Leren
4 Zaken regelen	9 Gezondheid	14 Geld
5 Vrije tijd	10 Werk zoeken	15 Mijn leven in Nederland

Stichting Het Begint met Taal

Taal en contact zijn onmisbaar om mee te kunnen doen. Taalcoaching door vrijwilligers – online of fysiek – is hét middel voor de 600.000 nieuwkomers in Nederland die de taal willen oefenen. Stichting Het Begint met Taal vergroot de bekendheid en effectiviteit van taalcoaching, ondersteunt lokale organisaties die taalcoaching bieden en koppelt met Kletsmaatjes vrijwilligers aan nieuwkomers voor online ontmoetingen. Ook werken we samen met gemeenten, werkgevers en taalscholen. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl.

© 2020 Het Begint met Taal
© 2020 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden

